

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

داکتر محمد کریم فارغی

۱۰ جنوری ۲۰۲۴

[درنگی بر برخی از مفاهیم]

عزیزان، مدت هاست تصمیم می‌گیرم در مورد یک تعداد مفاهیم و فعالیت‌های عقلی، ذهنی و عصبی، چیزهایی بنویسم زیرا برای شناخت پدیده‌های محیطی و حتی خودی دانستن آن را ضروری می‌دانم، ولی واقعیت اینست که چنین مباحث اصولاً باید در مکاتب و پوهنتون‌ها به طور علمی و عملی مورد تدریس قرار بگیرند نه در صفحات اجتماعی که فقط برای ایجاد تماس‌های کوتاه و بیشتر ذوقی، ایجاد گردیده است. من تا به حال چنین مفاهیمی را بار بار و به طور فشرده مطرح کرده‌ام ولی بعداً پشیمان شده و به نوشتن یگان فرد شعر و یا مضمون کوتاه در مورد واقعات روز، اکتفا نموده‌ام. این واقعیت مرا همواره می‌آزارد که جامعه ما به طور خاص و جهان ما به طور عموم از پرداختن به مسائل جدی زندگی فاصله می‌گیرند و یا گاهی مسائل و مطالب جدی را در قالب‌های تقنی و سطحی مطرح می‌کنند تا از اهمیت آن کاسته باشند ...

پرداختن به مفاهیم عقلی، ذهنی و عصبی در جامعه ما که زمینه‌های اندکی برای بحث در سطح عوام داشته است، خیلی چلینج برانگیز خواهد بود زیرا مردم ما زبانی را که این مفاهیم در آن مطرح می‌شوند، بلد نیستند. این زبان ولو زبان مورد تکلم خود ما باشد، حاوی کلماتی اند که در محاوره‌های روزانه از آنها استفاده نمی‌شود. ما اگر تلاش کنیم کلمات معادل زبان خود را در مورد آن مفاهیم و اصطلاحات به کار بگیریم، وقتی مردم آن را در مکالمات روزانه‌شان استفاده نکنند، تولید مفهوم و مقصد نخواهد کرد و بایستی بار بار ساده‌گردانده شود، تا انجائی که مفهوم اصلی آن از بین می‌رود ....

به طور مثال پرداختن به مفاهیمی چون شناخت (Cognition)، هوش (Conscious)، عقل (Wisdom) و امثالهم در سطحی که برای همه قابل فهم باشد، خالی از مشکل نخواهد بود ...

شناخت (Cognition) به عمل یا فرایند کسب دانش و فهم از طریق تفکر، تجربه و ادراک گفته می‌شود که از زمان تولد باعث درک و شناخت جهان پیرامون ما می‌شود. شناخت ارتباط ناخود آگاه با جهان اطراف است و معانی مختلف را در زمینه‌های گوناگون به خود اختصاص می‌دهد. در علم روانشناسی منظور از شناخت عملکرد (function) روانشناختی شخص است.

شناخت شامل جنبه‌های عملی فکر و فرایند‌های آن می‌گردد که از جمله ادراک، توجه، شکل‌گیری دانش و یا آموزه‌ها، حافظه و فعالیت‌های آن، قضاوت و ارزش‌گذاری، تعقل و محاسبات، قدرت حل مسائل و تصمیم‌گیری، منطق و

فرایند زبان است. محصول شناخت، آگاهی و تغییر است. عوامل مختلفی چون ادراک، حافظه، زبان استدلال و تصمیم گیری از جمله فرایندهای ذهنی اند که در مراحل مختلف شناخت سهم دارند ...

علم شناخت با فلسفه، روان شناسی، نیورولوژی، زبان شناسی و انسان شناسی (Anthropology) پیوند دارد که به کمک اینها به مطالعه ذهن و هوش می پردازد. این علم در دهه شصت قرن بیستم به فعالیت آغاز کرد. لطفا اگر نوشته بالا قابل فهم بوده باشد، اطمینان بدهید تا در همین سطح به مفاهیم دیگر نیز پردازم....